

Tips voor het maken en analyseren van de voortgangstoets (meerkeuzevragen)

Om een voortgangstoets te halen is het natuurlijk nodig dat je over voldoende kennis beschikt. Maar je weet nooit alles. Om optimaal te scoren is het ook heel belangrijk dat je weet wat je wel en wat je niet weet. Als je te weinig vragen invult kan het zijn dat je te veel op safe speelt. Als je te veel gokt raak je weer veel punten kwijt. En ook 'foute' kennis leidt tot foute antwoorden en dat kost ook punten. Bij een meerkeuzevraag is het ook belangrijk om je af te vragen welke antwoordopties apert fout zijn. Door de hierna beschreven strategie te volgen, kun je je resultaten van de voortgangstoets optimaliseren. Bovendien kun je door deze werkwijze fouten in je kennis opsporen en deze na de toets corrigeren. Zo voorkom je dat je bij een volgende voortgangstoets dezelfde fouten maakt.

Basis van de strategie is dat je van iedere vraag vaststelt hoe zeker je bent van het antwoord, en waar je de kennis om de vraag te beantwoorden vandaan hebt. Op grond hiervan geef je iedere vraag een code.

Code 1: je hebt de stof gehad, bestudeerd, en bent zeker (95 –100%) van je antwoord;

Code 2a: je hebt de stof gehad en bestudeerd, denkt het antwoord te weten, maar bent er niet helemaal zeker van (75 t/m 95 % zeker);

Code 2b: je hebt de stof gehad en bestudeerd, denkt het antwoord te weten, maar bent er behoorlijk onzeker over (55 t/m 70% zeker)

Code 2c: je hebt de stof gehad en bestudeerd, je kunt 1 of 2 antwoordopties zeker wegstrepen, maar het goede antwoord op de resterende antwoordopties weet je echt niet meer;

Code 3: je hebt de stof gehad en bestudeerd, maar je weet het echt niet meer;

Code 4: je denkt het antwoord te weten, hoewel je deze stof in de studie niet hebt gehad. Je hebt deze kennis ergens anders opgedaan, b.v. van de TV, omdat iemand die je kent deze ziekte heeft, omdat je zus fysiotherapeut is, etc.;

Code 5: je hebt de stof niet bestudeerd maar je denkt het antwoord te weten, op grond van gezond verstand of logisch redeneren;

Code 6: je weet het niet en hebt deze stof ook nooit gehad.

Dit coderen moet je even oefenen, maar als je er wat handigheid in hebt gekregen kost het nauwelijks meer tijd. Na de toets kun je dan nagaan hoe je in de verschillende codegroepen gescoord hebt, en vaststellen welke vragen je kunt invullen en met welke vragen je op moet passen of niet in moet vullen (omdat ze je totaalscore niet verhogen of zelfs verlagen).

Beschreven worden 6 stappen:

1. oefen thuis met het coderen van de vragen;
2. analyseer de score op de oefentoets(en);
3. bestudeer je foute antwoorden in de oefentoets(en);
4. de eerstvolgende voortgangstoets;
5. analyseer de resultaten van de voortgangstoets;
6. bestudeer je foute antwoorden en herhaal weggezakte kennis.

Stap 1: oefen thuis met het coderen van de vragen

Vorbereiding

Besluit wanneer je gaat oefenen. Plan hier genoeg tijd voor in je agenda (maximaal 4 uur achtereen want dat is de maximale duur van de toets). Oefen zoveel mogelijk onder examencondities. Zorg dus dat je niet gestoord kunt worden, zet je telefoon en je e-mail uit, doe zonodig een briefje "Niet Storen" op je kamerdeur. Je mag wel wat drinken of eten en tussendoor naar het toilet, want dat mag ook tijdens de echte toets. Houd bij hoeveel tijd je erover doet.

Neem een oude voortgangstoets met meerkeuzevragen. Zorg dat je de antwoordsleutel EN het overzicht met vervallen vragen en sleutelwijzigingen na de oefening bij de hand hebt, omdat je meteen kunt nakijken welke vragen je goed en welke je fout hebt beantwoord.

Het oefenen

Begin vooraan en neem over elke vraag een besluit tot welke code deze vraag behoort en of je de vraag wel of niet invult.

Lees eerst de stam van de vraag goed. Onderstreep sleutelwoorden in de tekst. Dek bij voorkeur eerst de antwoordopties af zodat je nog niet bent afgeleid door de antwoorden terwijl je de stam leest. Vat zonodig de vraag kort samen, zodat je weet wat precies de vraag is waarop je een antwoord moet geven. Soms lukt dat niet en moet je eerst globaal naar de antwoordopties kijken om dit te weten. Vraag je dan af: heb ik deze stof ooit bestudeerd? Zo ja (Code 1, 2 en 3), denk dan na wanneer en waar je het hebt bestudeerd. Was het op de VWO of bij geneeskunde, in welk blok, heb je het in een taak bestudeerd of in een college of practicum gehoord. Vaak komt de kennis dan weer boven, en als je zelf het antwoord geeft op de vraag ben je zekerder van je antwoord op het moment dat je naar de verschillende antwoordopties kijkt. Hierna besluit je hoe zeker je van je antwoord bent.

Indien je zelf het antwoord niet weet kijk je naar de antwoordopties. Indien er antwoordopties zijn waarvan je zeker weet dat ze fout zijn, streep je ze weg. Kijk naar de overblijvende antwoordopties. Mogelijk weet je nu het goede antwoord. Stel weer vast hoe zeker je van je antwoord bent.

Stel na het lezen en indien mogelijk beantwoorden van de vraag de code vast en noteer deze met potlood bij de vraag. Vul de vragen met de Codes 1, 2a, 2b, 2c, 4 en 5 in. Eventueel kun je ook (sommige) vragen met Code 3 invullen. Als je klaar bent kijk je de toets na en geef je van iedere vraag aan of het antwoord goed was of fout, en wat je goed-foutscore is op de vraag. Hiervoor moet je van elke fout beantwoorde vraag kijken naar het aantal keuzeopties. Een vraag met 4 keuzeopties die je fout hebt beantwoord kost je bv $-\frac{1}{3}$ punt. Voor een goed antwoord krijg je +1 punt.

Stap 2: analyseer de score op de oefentoets

Maak per codecategorie een overzicht van het aantal vragen in de toets, het aantal antwoorden dat je hebt ingevuld, het aantal goede antwoorden, het aantal foute antwoorden, en je score goed-fout.

Reken goed uit welke score de verschillende codes opleveren.

Reken tenslotte je totaalpercentage uit en vergelijk dit met het percentage dat je eerder voor deze toets hebt behaald.

Het overzicht kun je invullen in onderstaande tabel.

Code	Aantal vragen	Aantal ingevuld	Aantal goed	Aantal fout	Score goed-fout	Percentage goed-fout
1						
2a						
2b						
2c						
3						
4						
5						
6						
Totaal						

Vragen met Code 1 dienen bijna allemaal goed te zijn. Foute antwoorden betekenen óf dat je de vraag niet goed gelezen hebt (of niet goed begrepen), óf dat je kennis niet klopte. Van deze vragen is het belangrijk na te gaan waardoor de fout kwam. Als je de vraag fout gelezen hebt of te snel hebt beantwoord, kun je gaan oefenen met het extra goed lezen van de stam, door het afdekken van de antwoordopties zoals in stap 1 is beschreven. Dit dwingt je om beter te lezen en actiever over het goede antwoord na te denken. Het kan je ook helpen om zekerder te zijn van je antwoord. Oefen deze strategie thuis met een oude toets.

Ook is het mogelijk dat je te weinig tijd hebt besteed aan het lezen omdat je snel klaar wil zijn. Probeer dan eens wat langer over een volgende oefentoets te doen.

Als je kennis niet klopte is het van belang de literatuur te bestuderen (zie stap 3).

Vragen met Code 2a zullen over het algemeen een positieve goed-foutscore opleveren. Ook Code 2b kan nog een positieve goed-foutscore opleveren. In dat geval moet je de vragen met Code 2b ook altijd invullen.

Ook Code 2c kan bij een meerkeuzevraag een positief resultaat opleveren omdat de gokkans, indien je een of twee antwoorden zeker kunt wegstrepen, 50% is, maar een fout antwoord minder wordt afgestraft en een goed antwoord je 1 punt oplevert.

Bij een negatieve goed-foutscore in een van deze categorieën (2b en/of 2c) kun je de betreffende categorie voortaan beter niet gebruiken. Levert een van beide of beide groepen je bijna geen punten op, dan kun je besluiten deze groep(en) niet meer in te vullen, zeker als je genoeg Code 1 en 2a-vragen hebt. Heb je ook (te) weinig Code 1 en 2a-vragen, dan is mogelijk te veel kennis weer weggezakt en verdient het aanbeveling je manier van studeren eens onder de loep te nemen.

Ook voor de vragen met Code 2a, 2b en 2c die je fout had geldt dat het belangrijk is om na te gaan waarom je ze fout had en wat het goede antwoord was (zie stap 3).

In de Code 3-groep zul je in het algemeen geen of weinig vragen invullen. De kans dat deze vragen een negatieve invloed hebben op je score is erg groot. Heb je in deze groep toch veel meer goede dan foute antwoorden (meestal is dan je positief saldo in Code 2b en/of 2c ook hoog), dan ben je misschien te onzeker over je kennis. In dat geval zou je vragen met Code 3 ook in kunnen vullen, of iets eerder beslissen een vraag Code 2b of 2c te geven.

Indien de 3-groep je bij herhaling een positieve score oplevert, kun je besluiten deze groep ook te gebruiken bij echte toetsen.

Heb je veel vragen met Code 3 en 2c (en niet omdat je onzeker bent en ze eigenlijk wel weet) en verhoudingsgewijs weinig vragen met Code 1 en 2a, dan zakt er kennelijk teveel van de stof die je ooit bestudeerd hebt weer weg. Het is dan zaak om je manier van studeren eens kritisch te bekijken. En het is zinvol om de stof eens te herhalen. Het meest effectief is het als je dat doet aan het begin van een volgend blok dat voortborduurde op deze kennis. Als het kennis is van één bepaald blok kun je natuurlijk ook dat blok nog eens bekijken.

De vragen met Codes 4 en 5 zijn vooral in de eerste studie jaren erg interessant. Voor sommige studenten leveren deze vragen veel meer goede dan foute antwoorden op, voor anderen juist helemaal niet. Afhankelijk van jouw resultaten kun je in het vervolg deze vragen juist wel of juist niet meer invullen.

De vragen met Code 6 vul je vanzelfsprekend niet in.

Het heeft zin deze hele procedure met 2 of 3 toetsen uit te voeren en de resultaten te vergelijken. Als je dan hebt vastgesteld dat een bepaalde categorie vragen (2b, 2c, 4 of 5) je niets oplevert of je totaalscore omlaag brengt, moet je je niet laten verleiden ze toch in te vullen. Indien je echter hebt vastgesteld dat een bepaalde code je bij herhaling een positieve goed-foutscore oplevert, moet je vooral besluiten de vragen met deze code voortaan te gebruiken bij de voortgangstoets, ook al durf je het nog niet goed.

Op grond van de resultaten bepaal je welke codes je bij de volgende voortgangstoets gaat invullen en welke niet.

Stap 3: bestudeer je foute antwoorden in de oefentoets

Bestudeer in ieder geval alle fouten in de vragen met Code 1 en Code 2a en 2b en 2c. Ga na wat de oorzaak is van je foute antwoorden bij deze vragen. Zoek de literatuur op (zie antwoordsleutel) en bestudeer deze. Overtuig je van het goede antwoord. Het is belangrijk dat je begrijpt waarom jouw antwoord fout was en waarom het goede antwoord goed is. Dezelfde kennis kan in een volgende toets op een iets andere manier gevraagd worden.

Als je tijd hebt, of stof die je al gehad hebt wilt herhalen, kun je hetzelfde doen voor de vragen met Code 3.

Stap 4: de eerstvolgende voortgangstoets

Zorg dat je weet welke codes je gaat invullen en welke niet. Noteer bij iedere vraag de code in het toetsboekje (met potlood, dan kun je het weer uitgummen, zodat je het boekje later in je studie nog eens kunt gebruiken als oefening).

Werk rustig, neem af en toe even pauze zodat je geconcentreerd blijft, en eet of drink af en toe wat (hersencellen hebben glucose nodig). Vragen van code-groepen die je niet invult kun je eventueel toch beantwoorden in het toetsboekje, zodat je achteraf kunt analyseren of het verantwoord is ze een volgende keer toch in te vullen.

Stap 5: analyseer je resultaten van de voortgangstoets

Maak ook van de echte voortgangstoetsen die je maakt een overzicht van de resultaten per code (zie de tabel bij stap 2).

Bekijk of je invulstrategie heeft voldaan en of je je aan je goede voornemens hebt kunnen houden. Zo nee, neem je voor wat je bij de volgende voortgangstoets anders kunt doen.

Stap 6: bestudeer je foute antwoorden in de voortgangstoets

Zie stap 3. Bestudeer in ieder geval alle fouten in de vragen met Code 1 en Code 2a, 2b en 2c. Doe dit zo snel mogelijk na de voortgangstoets, bij voorkeur binnen enkele dagen. Indien je langer wacht weet je niet meer hoe je toen geredeneerd hebt en waarom je de fout gemaakt hebt.

Als je ervan overtuigd bent dat jouw antwoord juist was (Code 1), zoek dan op waar je dat op baseert en dien, indien je relevante argumenten hebt gevonden, een bezwaarschrift in. Het kan zijn dat jij gelijk hebt. De procedure staat in het toetsboekje.

Tot slot

De stappen 1 t/m 6 kun je het beste meerdere malen doorlopen tot je een goede strategie gevonden hebt en je resultaten op de voortgangstoetsen verbeteren.